

Handreiking gemeenten: handvatten voor natuur bij toetsing van Wabo-aanvragen

ODBN, mei 2018

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Wettelijke kaders Wabo	4
1.3	Rol gemeente en doel handreiking	4
1.4	Verschillende rollen binnen ODBN	4
1.5	Overige beoordelingen waarbij natuur relevant kan zijn	5
2.	Beschermde soorten	5
2.1	Aanwezigheid beschermde soorten	5
2.2	Welke soorten zijn beschermd?	6
2.3	Mogelijke vrijstellingen	6
3.	Beschermde gebieden	8
3.1	Ligging Natura 2000	8
3.2	Bepalen van mogelijke effecten Natura 2000	9
3.3	Natuurnetwerk Brabant	9
4.	Checklists	11
	Checklist 1: beschermde Soorten	12
	Wat is er verboden in relatie tot beschermde soorten?	12
	Vragen checklist soorten	12
1.1	Bouwen en verbouwen	12
1.1.1	Alarminstallatie aanleggen	12
1.1.2	Bijbehorend bouwwerk bouwen	12
1.1.3	Dakkapel plaatsen	13
1.1.4	Dakraam, lichtkoepel of lichtstraat plaatsen	13
1.1.5	Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen	13
1.1.6	Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen	13
1.1.7	Normaal onderhoud uitvoeren	13
1.1.8	Privacyscherm plaatsen	14
1.1.9	(Schotel)antenne plaatsen	14
1.1.10	Slopen en/of asbest verwijderen	14
1.1.11	Slopen in beschermd stads- of dorpsgezicht	14
1.1.13	Woning of utiliteitsgebouw bouwen	14
1.1.14	Zonnepaneel of -collector plaatsen	14
1.1.15	Zonwering, rolluik of rolhek bevestigen	15
1.1.16	Overig bouwwerk bouwen	15
1.1.17	Overige veranderingen	15
1.2	Terrein inrichten of veranderen	15
1.2.1	Erf- of perceelafscheiding plaatsen	15
1.2.2	Grondkering of damwand plaatsen	15
1.2.3	Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	16
1.2.4	Kappen	16
1.2.5	Reclame plaatsen	16
1.2.6	Roerende zaken opslaan	16
1.2.7	Sport- of speeltoestel plaatsen	17
1.2.8	Tent, (sta)caravan, kampeerauto of trekkershut plaatsen	17
1.2.9	Tuinmeubilair plaatsen	17
1.2.10	Uitrit aanleggen of veranderen	17
1.2.11	Vlaggenmast plaatsen	17
1.2.12	Weg aanleggen of veranderen	17
1.2.13	Werk of werkzaamheden uitvoeren	17
1.2.14	Zwembad, bubbelbad of soortgelijke voorziening of vijver plaatsen	18
1.2.15	Bestaand bouwwerk gebruiken voor huisvesting in verband met mantelzorg	18
1.3	Werkzaamheden met betrekking tot brandveilig gebruik en milieu	18

1.3.1	Bouwwerk brandveilig gebruiken.....	18
1.3.2	Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)	18
1.3.3	Realiseren van een gesloten bodemenergiesysteem buiten inrichtingen	18
1.3.4	Buiten inrichtingen lozen in de bodem of de riolering.....	18
1.4	Specialistische werkzaamheden	18
1.4.1	Antenne-installatie met opstelpunt voor de C2000 infrastructuur plaatsen	18
1.4.2	Bouwkeet, bouwboard, steiger of hulpconstructie voor bouw-, sloop of aanlegwerkzaamheden plaatsen.....	18
1.4.3	Bouwwerk met agrarische functie bouwen	19
1.4.4	Bouwwerk ten behoeve van het verkeer, infrastructuur of openbare voorziening.....	19
1.4.5	Container voor inzamelen van huishoudelijk afval plaatsen	19
1.4.6	Electronische sirene met bevestigingsconstructie voor waarschuwen bevolking plaatsen.....	19
1.4.7	Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen	19
1.4.8	Magazijnstelling plaatsen	19
1.4.9	Straatmeubilair plaatsen	19
CHECKLIST 2: BESCHERMDE GEBIEDEN.....		20
	Wat is er verboden in relatie tot Natura 2000?	20
	Vragen checklist gebieden	20
2.1	Ligt het initiatief in of binnen 500 m van het Natura 2000-gebied en zijn effecten, bijvoorbeeld de uitstoot van stikstof, niet op voorhand uitgesloten?	20
2.2	Ligt het initiatief binnen 1000 m van het Natura 2000-gebied en vinden heiwerkzaamheden, bronbemaling of werkzaamheden met een grote geluidproductie zoals bijvoorbeeld puinbreken plaats?	20
2.3	Is in het verleden een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet/Wet natuurbescherming of omgevingsvergunning met intern advies Wnb/Nbw verleend en wijzigt de stikstofemissie?	20
2.4	Betreft het initiatief een veehouderijbedrijf, industrie, woonwijk, kantoor of utiliteitsgebouw?	20
2.5	Betreft het initiatief het aanleggen of aanpassen van een weg over een afstand van meer dan 100 m?	21
CHECKLIST 3: HOUTOPSTANDEN.....		22
	Wanneer is sprake van een houtopstand?.....	22
	Gemeentelijke APV	22
	Vragen checklist houtopstanden.....	22
3.1	Is het voor de uitvoering van het project noodzakelijk dat bomen of struiken worden gekapt?	22
3.2	Staan de te kappen bomen of struiken binnen de bebouwde kom (ingevolge de Wet natuurbescherming)?	22
3.3	Maken de te kappen bomen of struiken onderdeel uit van een rij van meer dan 20 bomen of een beplanting van meer dan 10 are (1.000 m ²)?	22
Bijlage 1: Indieningsvereisten met betrekking tot de gebieds- en soortenbescherming (Regeling omgevingsrecht).....		23
Bijlage 2. Procesplaat		26
Bijlage 3. Provinciale brochure gebiedgerichte aanpak natuur		27

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Veel mensen realiseren zich niet hoeveel dieren er met ons in onze dorpen en steden leven. Een deel van deze dieren, en ook bepaalde planten, zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming. Bij activiteiten, zoals het verbouwen van woningen, kunnen beschermde soorten worden geschaad. Ook kunnen activiteiten waarbij stikstof wordt uitgestoten, zoals de aanleg van wegen, effect hebben op kwetsbare natuurgebieden in de omgeving.

1.2 Wettelijke kaders Wabo

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet zijn opgaan in de nieuwe Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Met de wet zijn ook de kaders voor de Wabo in relatie tot natuur aangepast. Al sinds 2010 kan een 'flora- en fauna'- of 'Natura 2000'-activiteit aanhaken bij de omgevingsvergunning. Sinds 2017 zijn hiervoor indieningsvereisten opgenomen in het MOR en zijn flora en fauna (soorten) of Natura 2000 (gebieden) een zelfstandig onderdeel van de Wabo aanvraag (zie bijlage 1. Indieningsvereisten). Hiervoor zijn deze activiteiten in het BOR is opgenomen als 'een activiteit die van invloed kan zijn op de fysieke leefomgeving'¹. Het gaat dan om de activiteiten waarbij er verboden vanuit de Wet natuurbescherming voor soorten en/of Natura 2000 overtreden worden én er nog geen afzonderlijke vergunning of ontheffing is aangevraagd of verleend. In die gevallen is er een verklaring van geen bedenkingen (vvgb)² nodig voor één of beide onderdelen van Provincie, of in sommige gevallen van het Rijk³.

1.3 Rol gemeente en doel handreiking

Aanvragers zijn zich niet altijd bewust dat voor hun activiteiten ook een toestemming voor de onderdelen soorten- en/of gebiedsbescherming nodig is. De gemeente heeft de taak om bij een aanvraag op basis van de Wabo te beoordelen 1) of sprake is van mogelijke effecten op beschermde soorten of gebieden, en 2) of de benodigde informatie hiervoor is aangeleverd en voldoende is voor een goede beoordeling. Deze handreiking biedt handvatten om op basis van een risico-inschatting te beoordelen of de onderdelen natuur van belang kunnen zijn bij Wabo-activiteiten. Indien verboden overtreden worden (en er een ontheffing soorten danwel vergunning Natura 2000 nodig is, die niet al afzonderlijk is aangevraagd), dient gemeente een vvgb aan te vragen bij de Provincie (taak ODBN, zie bijlage 2. Procesplaat).

De handleiding is als generieke handreiking door de ODBN opgesteld in opdracht van de gemeenten in haar werkgebied. Als vervolg hierop kan iedere gemeente haar eigen bevoegdheden nader invullen en de handreiking implementeren. De ODBN kan een opleiding verzorgen voor Wabo-vergunningverleners met toelichting op de wettelijke kaders en om te oefenen met het toepassen van de handreiking.

1.4 Verschillende rollen binnen ODBN

De ODBN heeft verschillende opdrachtgevers en vervult daardoor verschillende rollen.

De provincie Noord-Brabant is bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming en heeft de VTH-uitvoerig hiervan bij de ODBN belegd. Dit betekent dat de ODBN vergunningen en ontheffingen

¹ Zoals vastgelegd in Wabo, artikel 2.a, lid 1 onder i en BOR, artikel 2.2aa.

² Zoals vastgelegd in BOR, artikel 6.10a.

³ Zoals vastgelegd in het Besluit natuurbescherming, artikel 1.2. Het gaat dan onder meer om handelingen en projecten ten behoeve van hoofd(vaar)wegen, waterkeringen, militaire terreinen en luchthavens, gastransportnet en hoogspanningsverbindingen van meer dan 220 kv.

verleend op grond van de Wet natuurbescherming. Dit kan via losse procedures, maar ook via omgevingsvergunningen waarbij een verklaring van geen bedenkingen voor de onderdelen soorten of gebieden wordt aangevraagd (zie ook bijlage 2, procesplaat). In dat geval voert de ODBN die taak uit in mandaat van provincie. Ook wordt toezicht gehouden en kan door de ODBN handhavend worden opgetreden vanuit de Wet natuurbescherming.

Gemeenten zijn, meestal, bevoegd gezag voor Wabo-aanvragen. De aanvragen kunnen uit verschillende onderdelen bestaan. Niet alle onderdelen vallen onder de basistaken. Een deel kan als verzoektak bij de ODBN worden neergelegd. Ook de onderdelen natuur vallen onder verzoektaken. Welke onderdelen als taak bij de ODBN liggen, verschilt per gemeente. Afspraken hierover liggen vast in de gemeentelijke werkprogramma's.

1.5 Overige beoordelingen waarbij natuur relevant kan zijn

Voor Natura 2000 speelt stikstof emissie een grote rol in de effectbeoordeling. Voor soortenbescherming is dit vooraf minder eenduidig en locatiespecifiek.

Beoordeling natuur in het kader van MER en ruimtelijke ontwikkelingen

Voor veel initiatieven moet een beoordeling worden uitgevoerd in het kader van de MER. Hierbij wordt gekeken of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Ook de te beschermen natuurwaarden vallen hieronder. Deze handreiking kan ook gebruikt worden om handvatten geven voor het toetsen van initiatieven in het kader van de MER. Bij grootschalige ontwikkelingen (aanleg wegen of woningbouw), zal al snel nader naar natuur gekeken moeten worden. Bij kleinere ontwikkelingen, bijvoorbeeld in relatie tot bouwblok, kan de checklist bekeken worden. Daar komt dan op basis van de activiteit uit naar voren in hoeverre effecten op beschermde gebieden, soorten of houtopstanden uitgesloten kunnen worden. Als effecten niet kunnen worden uitgesloten, dan dient hier in de MER-beoordeling aandacht aan te worden besteed. Dit kan betekenen dat eerst nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is voordat beoordeeld kan worden of sprake kan zijn van effecten op de te beschermen waarden. Door dit onderzoek al in de planvormingsfase uit te voeren, wordt natuur op een goede wijze meegewogen in de besluitvorming. Hiermee kan vertraging op een later moment in het ruimtelijke proces worden voorkomen.

Natuurwaarden bij sloopactiviteiten

Uit het eerste jaar dat de ODBN de VTH-taken voor soortenbescherming heeft uitgevoerd (provincie), blijkt dat regelmatig natuurwaarden geraakt kunnen worden bij isolatie, renovatie en sloop van gebouwen. Vooral indien het gebouwen met spouwmuren en/of dakpannen betreft. Op dergelijke locaties komen huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen voor die een jaarrond beschermd nest of verblijfplaats hebben (zie ook hoofdstuk 2). Het beschadigen of vernielen hiervan is ontheffingsplichtig. Dit is een aandachtspunt voor sloopwerkzaamheden, te meer omdat deze vaak met een sloopmelding kunnen worden afgedaan. Gemeenten kunnen in dat geval in algemene zin wijzen op mogelijke ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming. Ook bij Wabo-aanvragen waarbij sloop onderdeel is van de aangevraagde activiteit is dit bij de beoordeling van belang (rol voor Wabo-bevoegde gezag). Dit voorkomt dat er achteraf bij Toezicht en Handhaving (vanuit Wabo danwel Wet natuurbescherming) gebreken blijken en werkzaamheden kunnen worden stilgelegd.

2. BESCHERMDE SOORTEN

2.1 Aanwezigheid beschermde soorten

Beschermde soorten kunnen vrijwel overal voorkomen, van stad tot platteland, in gebouwen, bomen en op gras- of akkerland. Gegevens over de aanwezigheid van soorten zijn te vinden via algemene bronnen als de [NDFF](#) (met wat specialistische [atlas](#)) en [waarneming.nl](#). Het rijk heeft ook een

[effectenindicator](#) opgesteld, deze is gekoppeld aan gegevens vanuit de NDFF. Echter vooral bij kleine plangebieden zijn er vaak geen beschermde soorten bekend, terwijl de aanwezigheid niet is uit te sluiten. Dergelijke informatie geeft daarom altijd slechts een indicatie zo lang het gebied niet gericht is onderzocht op de mogelijke aan- of afwezigheid van beschermde soorten.

Voor specifieke soortgroepen hebben verschillende organisaties nadere informatie, waaronder veel soortspecifieke informatie en soms ook verspreidingskaarten:

Sovon - vogels: [vogelatlas](#)

Ravon - reptielen, amfibieën en vissen: [verspreidingsatlassen](#)

Zoogdiervereniging: [overzicht soorten](#)

Floron – planten: [verspreidingsatlas](#)

Om iets te kunnen zeggen over de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in een gebied wordt vaak gewerkt met een Quick scan flora en fauna. In dit onderzoek wordt aan de hand van bestaande gegevens in de NDFF en een veldbezoek beoordeeld welke soorten op de locatie kunnen voorkomen of zijn uit te sluiten. Omdat alleen wordt beoordeeld of een locatie geschikt is voor een bepaalde soort is het uitvoeren van het onderzoek niet aan een bepaald seizoen gebonden en relatief goedkoop. Als het gebied geschikt is voor een beschermde soort, is nader veldonderzoek nodig om te bepalen of de soort daadwerkelijk aanwezig is, in welke aantallen en met welke functies. Dit onderzoek moet vaak wel in een daarvoor geschikt seizoen worden uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kunnen maatregelen worden uitgewerkt om effecten te minimaliseren. Samen met een aantal andere onderdelen kan een dergelijk rapport dienen als basis voor een ontheffingaanvraag⁴.

2.2 Welke soorten zijn beschermd?

Met de Wet natuurbescherming is de Flora- en faunawet komen te vervallen. De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen is grotendeels overgegaan van Rijk naar Provincies. Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming geeft drie beschermingsregimes voor soorten:

- **Vogels**, op basis van de EU-Vogelrichtlijn. Alle vogels zijn beschermd. Voor bepaalde soorten wordt er gesproken over jaarrond beschermde nesten. Het gaat dan om soorten die de nesten meerdere jaren achter of het hele jaar door gebruiken. Voorbeelden zijn nesten van roofvogels, huismus, gierzwaluw en roekenkolonies.
- **Habitatrichtlijnsoorten**, op basis van de EU-Habitatrichtlijn, voor soorten uit de **Bijlage IV**. Onder de habitatrichtlijn zijn alle vleermuissoorten beschermd. Ook bever, otter, kamsalamander en rugstreeppad zijn soorten die onder dit striktere regime vallen.
- **Nationaal beschermde soorten**, op basis van artikel 3.10 Wnb, voor ‘andere soorten’ uit de [bijlage](#) bij artikel 3.10 in de Wnb. Als nationale soorten zijn onder meer kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn), das en boommarter beschermd.

De soorten van de eerste twee categorieën betreffen de *strikt beschermde soorten*. Voor de nationaal beschermde soorten geldt een lichter beschermingsregime. Met de Wnb zijn verschillende soorten niet langer meer beschermd (zoals bittervoorn, kleine modderkruiper, diverse orchideeën). Andere soorten, zoals bepaalde zeldzame akkerflora en vlinders, zijn op basis van de Wnb juist wel beschermd. Een overzicht van alle onder de Wnb beschermde soorten is te vinden op de site www.regelink.net/kenniscentrum.

2.3 Mogelijke vrijstellingen

In bepaalde situaties is er geen ontheffing nodig. Als er geen beschermde soorten aanwezig zijn of als activiteiten in relatie tot de aanwezige soorten zijn vrijgesteld. Dit kan op drie manieren: de provinciale Verordening Natuurbescherming geeft vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen, er

⁴ Voor een losse ontheffingaanvraag voor soorten, zie loket provincie voor meer informatie:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411.aspx

wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode of een bepaald gebied / werkzaamheden vallen binnen een ontheffing voor een gebiedsgerichte aanpak natuur.

Provinciale Verordening

Voor de meer algemene soorten als haas, ree en bruine kikker heeft Provincie een vrijstelling opgenomen in haar [Verordening Natuurbescherming \(artikel 2.2\)](#). Voor deze veel voorkomende soorten hoeft bij ruimtelijke ontwikkelingen dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd.

Gedragscodes

Indien aantoonbaar wordt gewerkt met een goedgekeurde gedragscode, is er geen ontheffing nodig (Wnb, art. 3.31). Gedragscodes worden door het Rijk vastgesteld en zijn te vinden op de [website van het RVO](#) – hierbij is een indeling gemaakt naar type aanvrager: gemeente of andere organisatie. Veelal zijn gedragscodes er op gericht om zorgvuldig te handelen en hiermee de overtreding van verbodsbepalingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Gebiedgerichte aanpak natuur

Een ontheffing gebaseerd op een gebiedsgerichte aanpak natuur geldt voor diverse werkzaamheden in een groot gebied. Zo heeft de gemeente Tilburg een ontheffing gekregen voor het uitvoeren van alle veel voorkomende bouw- en sloopwerkzaamheden in de stad. De gemeente heeft zelf onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten in de binnenstad en een plan opgesteld hoe hier mee om te gaan bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwactiviteiten. De inwoners van Tilburg hoeven kunnen gebruik maken van de ontheffing van de gemeente en hoeven zelf geen onderzoek meer uit te voeren of ontheffing aan te vragen. Wel moeten zij zich houden aan de voorschriften van de aan de gemeente verleende ontheffing. Zie bijlage 3 voor de provinciale brochure over de gebiedsgerichte aanpak voor meer informatie.

3. BESCHERMDE GEBIEDEN

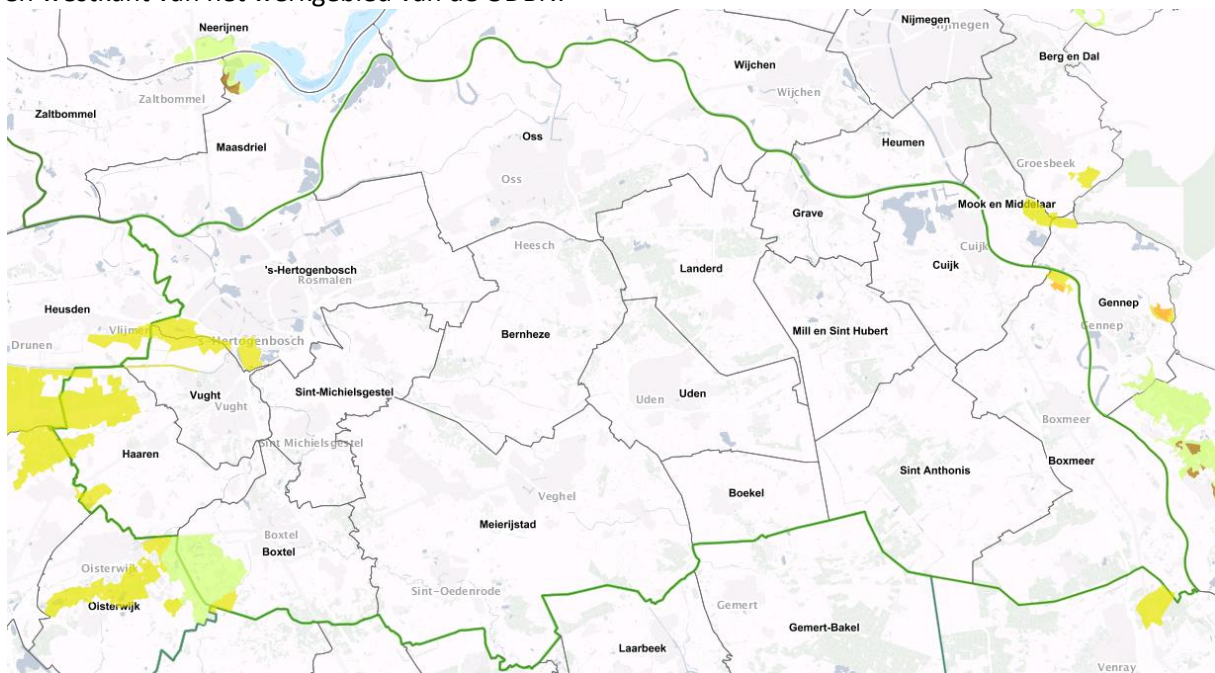
Voor mogelijke effecten op beschermde gebieden is de nabijheid van dergelijke gebieden van belang. Als een activiteit in of nabij een beschermd gebied plaatsvindt, is de kans groot op mogelijk negatieve effecten. Daarnaast is stikstof voor Natura 2000 een belangrijk onderdeel, dit speelt ook op grotere afstanden. Hieronder wordt de ligging van beschermde gebieden weergegeven en toegelicht.

3.1 Ligging Natura 2000

De bescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in de Wet natuurbescherming (Hoofdstuk 2) en volgt uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. In noord en oost Brabant liggen de volgende Natura 2000-gebieden:

- Boschhuizerbergen;
- Kampina & Oisterwijkse Vennen;
- Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen;
- Oeffelter Meent;
- Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

In onderstaande figuur is de ligging van deze gebieden weergegeven. Deze liggen vooral aan de oost en westkant van het werkgebied van de ODBN.

Op <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx> kan de gedetailleerde ligging van de gebieden, ook die in aangrenzende provincies, worden gevonden. Via het Ministerie van LNV ([link](#)) is meer informatie te vinden per gebied. Het gaat dan om de aanwijzing van het gebied en de doelen die voor het gebied gelden en belangrijk zijn bij de toetsing (zogenaamde instandhoudingsdoelen). Doelen kunnen gelden voor vogels, voor habitatrichtlijnsoorten en/of voor habitattypen.

Voor alle gebieden zijn of worden door de provincie of rijk beheerplannen opgesteld. In de beheerplannen wordt nader uitgewerkt hoe, waar en wanneer de doelen voor soorten en habitattypen behaald worden. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke maatregelen voor knelpunten, in dat kader worden ook de huidige activiteiten beschreven en getoetst en, in sommige gevallen, vrijgesteld.

Tot 1 januari 2017 waren ook gebieden beschermd als 'beschermd natuurmonument'. Deze gebieden zijn onder de Wet natuurbescherming niet meer beschermd.

3.2 Bepalen van mogelijke effecten Natura 2000

Het voorzorgsbeginsel speelt een belangrijke rol bij het bepalen van mogelijke gevolgen (Wnb, hoofdstuk 2). Het voorzorgsbeginsel houdt in dat alle aspecten moeten worden onderzocht die de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk in gevaar brengen. Eerst moet worden bepaald in hoeverre een activiteit tot een (significant) negatief effect op de beschermde habitattypen of leefgebieden van aangewezen soorten kan leiden; de zogenaamde voortoets. In deze rapportage worden conclusies getrokken over het op voorhand, dus zonder nadere inhoudelijk beoordeling, uit kunnen sluiten van mogelijke effecten. Dan geldt er geen vergunningplichten is Natura 2000 geen relevant onderdeel van de omgevingsvergunningaanvraag. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor deze toets.

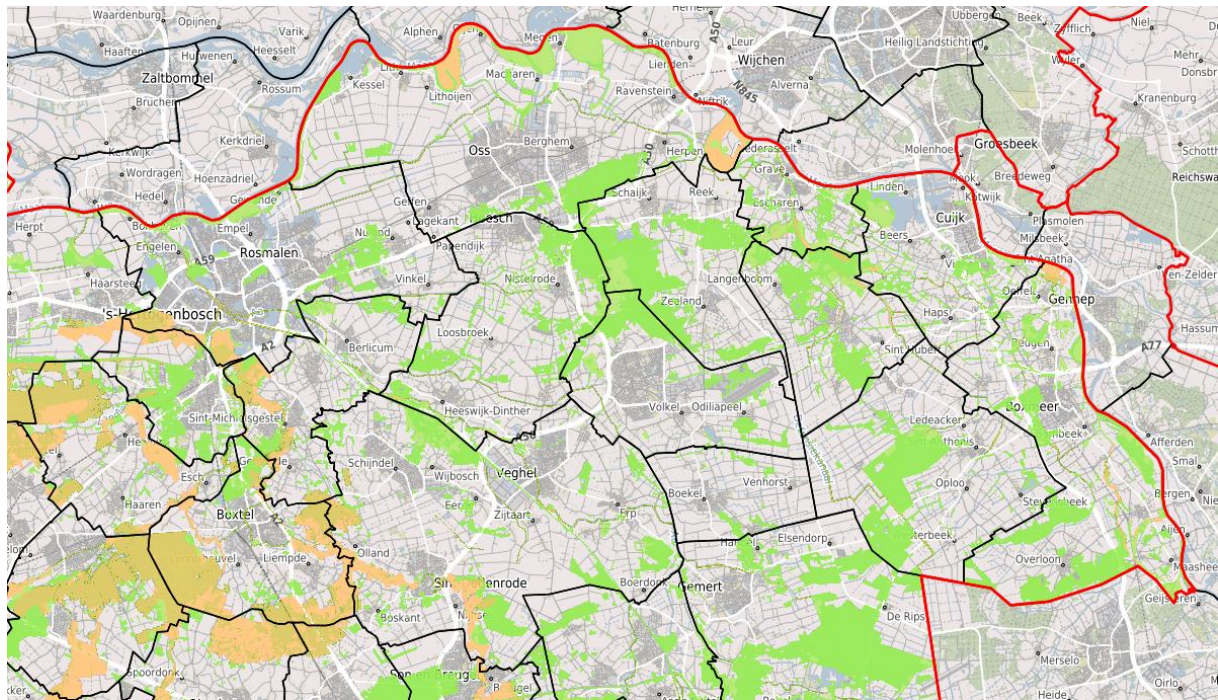
Als een negatief effect op voorhand niet uitgesloten kan worden, dan geldt er een vergunningplicht en moet een inhoudelijke beoordeling plaatsvinden. Hiervoor dient een verslechteringstoets of passende beoordeling bij de aanvraag worden gevoegd. De initiatiefnemer kan kiezen welke procedure hij volgt. Er kan een losse vergunningaanvraag voor Natura 2000 worden ingediend⁵ of deze wordt als onderdeel van de omgevingsvergunning aangevraagd. Als er geen afzonderlijke vergunning is aangevraagd dient het bevoegde gezag in het kader van de Wabo te beoordelen of er sprake is van vergunningplicht en of het onderdeel aan de indieningsvereisten voldoet (als onlosmakelijk onderdeel van de Wabo-aanvraag).

Activiteiten waarbij stikstof wordt uitgestoten worden getoetst op basis van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Hierbij moet gebruik gemaakt worden van het programma [AERIUS-Calculator](#) om te kunnen beoordelen of sprake is van een vergunningplichtige situatie. Als de depositie hoger is dan 0,05 mol/ha/jaar moet in de meeste gevallen voor het initiatief een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Meer informatie over het PAS is te vinden op de website van bij12(www.bij12.nl). Zie verder ook de inleiding en bijlage 2 voor het verdere proces.

3.3 Natuurnetwerk Brabant

Op onderstaande kaart is de ligging van het Natuurnetwerk Brabant (voorheen de ecologische hoofdstructuur) weergegeven. De bescherming van deze gebieden is verankerd in de Wet Ruimtelijke Ordening. Dit betekent dat bij wijziging van de bestemming beoordeeld dient te worden wat de effecten op het Natuurnetwerk Brabant kunnen zijn. In deze handreiking wordt daarom niet nader op deze gebieden ingegaan.

⁵ Provinciale loket voor vergunningen/ontheffingen en meldingen in het kader van de Wet natuurbescherming: <https://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/natuur-en-landschap/natuurbeleid-wet-en-regelgeving/wet-natuurbescherming/aanvragen-vergunning-wet-natuurbescherming.aspx>

NNB Natuurnetwerk Brabant (bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>)

4. CHECKLISTS

Om bij de ingediende aanvragen voor een omgevingsvergunning te kunnen bepalen of er sprake is van vergunningplicht op de onderdelen Natura 2000-gebieden en flora- en fauna activiteiten zijn twee checklists opgesteld. Daarnaast geldt mogelijk een meldings- of ontheffingsplicht voor houtopstanden. Hiervoor is een derde checklist opgesteld.

Met de checklists kan vergunningverlener Wabo op eenvoudige wijze een beoordeling maken, op basis van risico-inschatting, van de relevantie van natuur. Als natuur een relevant onderdeel kan zijn van de omgevingsvergunningaanvraag, kan er nader advies gevraagd worden bij bijvoorbeeld een interne (gemeentelijke) of externe (bureau of ODBN) ecooloog. Als het onderdeel relevant is, dient hiervoor met de benodigde gegevens (zie bijlage 1. MOR Indieningsvereisten) een vvgb aangevraagd te worden bij de Provincie. Voor het gebruik van deze checklists is geen bijzondere ecologische kennis benodigd.

CHECKLIST 1: BESCHERMDE SOORTEN

Wat is er verboden in relatie tot beschermde soorten?

De verboden voor de drie beschermingsregimes (zie Hoofdstuk 1.3) zijn op hoofdlijnen vergelijkbaar. Dieren mogen niet worden gevangen of gedood en hun voortplantings- of rustplaatsen mogen niet worden beschadigd of vernield. Daarbij wordt breder gekeken dan alleen de voortplantingsplaats, namelijk de functionaliteit dient behouden te worden. Dat betekent dat als er een essentieel deel van het foerageergebied of bepaalde migratiesroutes worden vernield, de voortplantingsplaats onbruikbaar kan worden en daarmee het verbod ook overtreden wordt. De strikter beschermde soorten mogen niet opzettelijk worden verstoord. Planten mogen niet worden geplukt, onworteld of vernield.

Vragen checklist soorten

De checklist is gebaseerd op de activiteiten volgens de lijst van het OLO, dezelfde nummering wordt aangehouden (<https://www.omgevingsloket.nl/>). Op grond van de checklist wordt ten aanzien van beschermde soorten op onderscheid gemaakt tussen activiteiten waarbij:

- de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten gering is. In beginsel is geen verdere actie noodzakelijk;
- er mogelijk schadelijke effecten te verwachten zijn. Vraag een nadere beoordeling via aanvullingen aan initiatiefnemer (quickscan) en/of vraag eerst nader advies bij een ecooloog.

Als de aanvraag meerdere activiteiten/onderdelen bevat, beoordeelt u *alle* aangevraagde onderdelen volgens deze checklist. Nadat *alle* aangevraagde activiteiten op beschermde soorten zijn getoetst, gaat u door naar de tweede checklist: Gebieden (H3).

1.1 Bouwen en verbouwen

1.1.1 Alarminstallatie aanleggen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.2 Bijbehorend bouwwerk bouwen

Toelichting: Dit kan bijvoorbeeld een aanbouw of uitbouw/erker zijn. Deze activiteit kan leiden tot schadelijke effecten op beschermde soorten. Het aanbouwen aan bestaande gebouwen kan bovendien in de spouw aanwezige vleermuizen opsluiten. Veel aanvragen zijn echter vergunningvrij, waarmee de aanhaakplicht niet aan de orde is. Dit betekent dat, indien noodzakelijk, een aparte ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

Het nieuwe bouwwerk:

- a. bevindt zich op minder dan 5 meter van een bestaand gebouw en is het breder dan 5 m?
 - Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
 - Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk;

1.1.3 Dakkapel plaatsen

Toelichting: Het plaatsen van een dakkapel is in veel gevallen vergunningvrij waarmee de aanhaakplicht niet aan de orde is. Dit betekent dat, indien noodzakelijk, een aparte ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

Is afstand tot de dakrand minder dan 50 cm?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.4 Dakraam, lichtkoepel of lichtstraat plaatsen

Toelichting: Het plaatsen van een dakraam, lichtkoepel of- straat is in veel gevallen vergunningvrij waarmee de aanhaakplicht niet aan de orde is. Dit betekent dat, indien noodzakelijk, een aparte ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

Is afstand tot de dakrand minder dan 50 cm?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.5 Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen

Toelichting: Hieronder valt ook sloop van een deel van een monument, zoals een uitbouw. Denk ook aan restauratiewerkzaamheden (voegwerk), verbouw of isolatie of reconstructie. Deze activiteit kan leiden tot schadelijke effecten voor gebouwbewonende soorten, zoals huismus, gierzwaluw of vleermuizen.

Schadelijke effecten zijn niet uitgesloten. Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;

1.1.6 Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen

Toelichting: Hieronder vallen alle veranderingen aan de raamindeling of het vergroten of verkleinen van openingen in de gevel van een gebouw. Ook het plaatsen van een nieuw kozijn valt hier onder.

Betreft het alleen het plaatsen van een nieuw kozijn in een bestaande gevelopening?

- Ja: geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.
- Nee: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;

1.1.7 Normaal onderhoud uitvoeren

Toelichting: Hieronder vallen alle werkzaamheden die erop gericht zijn het gebouw, of delen ervan, in stand te houden of te repareren. Onderhoud heeft dus geen invloed op de structuur of het uiterlijk van een bouwwerk

Betreft het (mede) dakrenovatie of spouwmuurisolatie of werkzaamheden aan of rond dakgoten?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.8 Privacyscherm plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.9 (Schotel)antenne plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.10 Slopen en/of asbest verwijderen

Toelichting: Deze activiteit kan al snel leiden tot schadelijke effecten voor beschermde soorten door verlies van verblijfplaatsen in en rondom het te slopen gebouw, bijv. van vogels en vleermuizen. De Wet natuurbescherming kan bij een melding niet aanhaken, maar wel relevant zijn.

In de brief aan initiatiefnemer aangeven dat er mogelijk sprake kan zijn van een ontheffingsplichtige activiteit vanuit het onderdeel soorten uit de Wet natuurbescherming (Hoofdstuk 3) en wijzen op de algemene zorgplicht (Wnb, art 1.11) ten aanzien van alle in het wild levende planten en dieren.

1.1.11 Slopen in beschermd stads- of dorpsgezicht

Toelichting: In sommige gevallen zijn er in een bestemmingsplan regels opgenomen onder welke voorwaarden sloopactiviteiten mogen plaatsvinden. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Het betreft hier bijvoorbeeld sloop in de van Rijksweg aangewezen beschermde stadsgezichten.

Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog.

1.1.12 Slopen op grond van ruimtelijke regels

Toelichting: In sommige gevallen zijn er in een bestemmingsplan regels opgenomen onder welke voorwaarden sloopactiviteiten mogen plaatsvinden. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog.

1.1.13 Woning of utiliteitsgebouw bouwen

Ligt het terrein langer dan 0,5 jaar braak?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: Er zijn waarschijnlijk geen schadelijke gevolgen voor beschermde soorten.

1.1.14 Zonnepaneel of -collector plaatsen

Toelichting: Bij gebouwen met dakpannen kan de activiteit leiden tot schadelijke effecten voor gebouwbewonende soorten, zoals huismus en dwergvleermuis

a Betreffend dak is een plat dak of, is anders dan met dakpannen belegd

- Ja: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk
- Nee: ga naar vraag b

b Blijft het paneel tenminste 50 centimeter verwijderd van de dakranden?

- Ja: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk;

- Nee: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecoloog.

1.1.15 Zonwering, rolluik of rolhek bevestigen

- De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.1.16 Overig bouwwerk bouwen

Toelichting: Hieronder vallen alle overige nieuw te bouwen gebouwen en bouwwerken, bijvoorbeeld ten behoeve van het wegverkeer of openbaar vervoer, zoals een brug. Ook windmolens vallen in deze categorie.

a Betreft het een windmolen?

- Ja: schadelijke effecten met betrekking tot beschermde soorten zijn waarschijnlijk. Vraag de initiatiefnemer om een ecologisch onderzoek.
- Nee: ga naar vraag 2.

b Ligt het terrein langer dan 0,5 jaar braak?

- Ja: schadelijke effecten met betrekking tot beschermde soorten zijn niet uitgesloten. Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecoloog;
- Nee: er zijn waarschijnlijk geen schadelijke gevolgen voor beschermde soorten.

1.1.17 Overige veranderingen

Toelichting: Deze activiteit kan leiden tot schadelijke effecten voor allerlei beschermde soorten als het bouwwerk onderdeel is van hun leefgebied. De activiteit is weinig specifiek omschreven en kan daarom leiden tot allerlei versturende factoren.

Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecoloog.

1.2 Terrein inrichten of veranderen

1.2.1 Erf- of perceelafscheiding plaatsen

- De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.2 Grondkering of damwand plaatsen

Toelichting: Hieronder valt het plaatsen van een wal- of kademuur. Er kunnen vogels broeden in een oever en bevers kunnen hier hun burchten hebben.

a. Gaat een min of meer natuurlijke oever verloren?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecoloog.
- Nee: ga door naar vraag b.

b. Wordt er een damwand getrild, of is de lengte van het project 50 meter of meer?

- Ja: Vraag advies aan een ecoloog of een quick scan flora en fauna noodzakelijk is.
- Nee: De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.3 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Toelichting: Hieronder wordt verstaan dat gronden of bouwwerken anders gebruikt gaan worden dan het gebruik dat in de ruimtelijke regels is vastgelegd.

Gaat het hierbij tevens om ruimtelijke ingrepen zoals het bouwen van een bouwwerk?

- Ja: beoordeel deze dan conform de betreffende activiteit.
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.4 Kappen

Toelichting: Eén of meerdere bomen of struiken verwijderen. Het kappen van bomen wordt in beginsel niet uitgevoerd in het broedseizoen (1 maart-15 juli). Indien het niet mogelijk is de kap buiten het broedseizoen uit te voeren dient vlak voor de werkzaamheden te worden onderzocht of zich in de te kappen bomen of struiken nesten bevinden.

Heeft de stam op 1,3 m hoogte een doorsnee van 40 cm of meer?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

Zie ook checklist 3 Houtopstanden.

1.2.5 Reclame plaatsen

Toelichting: Verlichte reclame kan verstorend zijn voor broedvogels en vleermuizen

- Betreft het verlichte reclame?
 - Ja: ga door naar vraag b.
 - Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.
- Betreft het een locatie met reeds veel verlichting (stads- of dorpscentrum, bedrijventerrein, kantoren)?
 - Ja: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk;
 - Nee: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog.

1.2.6 Roerende zaken opslaan

Toelichting: Als de opslaglocatie onderdeel is van het leefgebied van beschermde soorten kan dit leiden tot verlies van dit leefgebied.

Ligt de opslaglocatie 0,5 jaar of langer braak of is er mogelijk aantasting van van leefgebied van beschermde soorten?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.7 Sport- of speeltoestel plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.8 Tent, (sta)caravan, kampeerauto of trekkershut plaatsen

Toelichting: Hieronder valt de plaatsing van tenten, (sta)caravans, tentwagens, kampeerauto', trekkershutten, recreatiebungalows en andere verblijven die worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Ligt de opslaglocatie 0,5 jaar of langer braak of is er mogelijk aantasting van leefgebied van beschermde soorten?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.9 Tuinmeubilair plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.10 Uitrit aanleggen of veranderen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.11 Vlaggenmast plaatsen

- De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.12 Weg aanleggen of veranderen

Vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;

1.2.13 Werk of werkzaamheden uitvoeren

Toelichting: Dit betreffen werken of werkzaamheden waarvoor op grond van het bestemmingsplan, beheersverordening, inpassingsplan, voorbereidingsbesluit of een exploitatieplan een aanlegvergunning nodig kan zijn. Hieronder vallen werken of werkzaamheden zoals het ophogen of afgraven van gronden, dempen of aanleggen van watergangen, leggen van (buis)leidingen of drainage, aanbrengen van verhardingen of scheuren van grasland.

- a. Betreft de activiteit het dempen of graven van sloten/watergangen of het ophogen of verlagen van de bodem?
 - Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
 - Nee: ga naar vraag b.
- b. Betreft de activiteit tevens het kappen van bomen?
 - Ja: ga naar vraag 1.2.4 (Kappen),
 - Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.14 Zwembad, bubbelbad of soortgelijke voorziening of vijver plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.2.15 Bestaand bouwwerk gebruiken voor huisvesting in verband met mantelzorg

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.3 Werkzaamheden met betrekking tot brandveilig gebruik en milieu

1.3.1 Bouwwerk brandveilig gebruiken

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.3.2 Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)

Hieronder valt onder andere het starten van een bedrijf, het wijzigen of uitbreiden van bedrijfsactiviteiten, bedrijfspand, terrein of het plaatsen van een gas- of olietank.

Betreft het een initiatief op een bestaand bedrijventerrein?

- Ja: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk. Zie ook checklist 2; Beschermde gebieden.
- Nee: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog.

1.3.3 Realiseren van een gesloten bodemenergiesysteem buiten inrichtingen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.3.4 Buiten inrichtingen lozen in de bodem of de riolering

Toelichting: Dit omvat lozingen van afvalwater op de bodem of de riolering anders dan vanuit inrichtingen of landbouwbedrijven, zoals de lozing van grondwater bij een bronbemaling.

Betreft de activiteit het lozen op de bodem?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4 Specialistische werkzaamheden

1.4.1 Antenne-installatie met opstelpunt voor de C2000 infrastructuur plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.2 Bouwkeet, bouwboard, steiger of hulpconstructie voor bouw-, sloop of aanlegwerkzaamheden plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.3 Bouwwerk met agrarische functie bouwen

Toelichting: Hieronder valt de bouw van voeder-, mest- en sleufsilos, kuilvoer- en mestplaten en tanks voor opslag van bijvoorbeeld brandstof, spoelwater of melk.

Ligt de locatie 0,5 jaar of langer braak of is er mogelijk aantasting van van leefgebied van beschermde soorten?

- Ja: vraag aanvullende informatie over mogelijke effecten op beschermde soorten of vraag advies over de relevantie aan een ecooloog;
- Nee: de kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.4 Bouwwerk ten behoeve van het verkeer, infrastructuur of openbare voorziening

Toelichting: Hieronder valt de plaatsing van zowel gebouwen als bouwwerken, bijvoorbeeld verkeersborden en -lichten, wegbewijzing, elektriciteitskastjes, meetstations, nutsgebouwen en buis- en leidingstelsels.

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.5 Container voor inzamelen van huishoudelijk afval plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.6 Electronische sirene met bevestigingsconstructie voor waarschuwen bevolking plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.7 Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.8 Magazijnstelling plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

1.4.9 Straatmeubilair plaatsen

De kans op schadelijke gevolgen voor beschermde soorten is gering. Geen verdere actie met betrekking tot beschermde soorten noodzakelijk.

Einde checklist soorten. **Ga naar Checklist 2: Beschermde gebieden**

CHECKLIST 2: BESCHERMDE GEBIEDEN

Wat is er verboden in relatie tot Natura 2000?

Op grond van de Wet natuurbescherming moet worden bepaald welke effecten een (in brabant plaatsvindende) activiteit heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied (los van de ligging). Een activiteit kan een project of een andere handeling zijn. In de wet is het uitgangspunt dat activiteiten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of die een significant verstorend effect kunnen hebben, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (Wnb, artikel 2.7, tweede lid).

Vragen checklist gebieden

Activiteiten die op korte afstand van het gebied liggen, kunnen effecten hebben als gevolg van uitstraling van licht, geluid enz. Op grotere afstand speelt met name de emissie van stikstof een rol. Aan de hand van de vragen in de checklist wordt onderscheid gemaakt tussen activiteiten waarbij:

- de kans de kans op schadelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden gering is, in beginsel is geen verdere actie noodzakelijk;
- er mogelijk schadelijke effecten te verwachten zijn. Vraag een nadere onderbouwing aan initiatiefnemer (bv. voortoets of AERIUS-berekening) en/of vraag nader advies bij een ecooloog. Bijvoorbeeld indien de activiteit nabij Natura 2000 ligt en er mogelijk andere invloeden/effecten dan stikstof spelen.

Als alle vragen beantwoord zijn gaat u door naar de derde checklist: Houtopstanden (H4).

2.1 Licht het initiatief in of binnen 500 m van het Natura 2000-gebied en zijn effecten, door stikstof en/of overige effecten (licht, geluid), niet op voorhand uitgesloten?

- Ja; vraag advies aan een ecooloog of vraag initiatiefnemer om een nadere motivatie over het al dan niet op voorhand kunnen uitsluiten van mogelijke effecten (voortoets).
- Nee; ga naar vraag 2.2.

2.2 Licht het initiatief binnen 1000 m van het Natura 2000-gebied en vinden heiwerkzaamheden, bronbemaling of werkzaamheden met een grote geluidproductie zoals bijvoorbeeld puinbreken plaats?

- Ja; vraag advies aan een ecooloog of vraag initiatiefnemer om een nadere motivatie over het al dan niet op voorhand kunnen uitsluiten van mogelijke effecten (voortoets).
- Nee; ga naar vraag 2.3.

2.3 Is in het verleden een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet/Wet natuurbescherming of omgevingsvergunning met intern advies Wnb/Nbw verleend en wijzigd de stikstofemissie?

- Ja; waarschijnlijk vergunningplicht, vraag initiatiefnemer om een stikstofberekening (AERIUS). Als de berekende stikstofdepositie op één of meerdere Natura 2000-gebieden gelijk of hoger dan 0,05 mol/ha/jr vraag dan advies aan een ecooloog of een vvgb nodig is.
- Nee; ga naar vraag 2.4.

2.4 Betreft het initiatief een veehouderijbedrijf, industrie, woonwijk, kantoor of utiliteitsgebouw?

- Ja; als de emissie hoger is dan de waarden genoemd in tabel 1 dient een stikstofberekening (AERIUS) te worden gevraagd aan initiatiefnemer. Als de berekende stikstofdepositie op één of meerdere Natura 2000-gebieden gelijk of hoger dan 0,05 mol/ha/jr vraag dan advies aan een ecooloog of een vvgb nodig is.

Tabel 1

Afstand tot N200-gebied	Kg NH ₃ /jaar	Kg NO _x /jaar
0-500 m	0,2	5
500-1.000 m	2	50
1.000-2.000 m	10	200
2.000 – 3.000m	25	500
> 3.000 m	50	1.000

- Nee; ga naar vraag 2.5

2.5 Betreft het initiatief het aanleggen of aanpassen van een weg over een afstand van meer dan 100 m?

- Ja; als het aantal voertuigbewegingen per dag groter is dan de waarden genoemd in tabel 2 dient een stikstofberekening (AERIUS) te worden gevraagd aan initiatiefnemer. Als de berekende stikstofdepositie op één of meerdere Natura 2000-gebieden gelijk of hoger dan 0,05 mol/ha/jr vraag dan advies aan een ecooloog of een vvgb nodig is.

Tabel 2

Afstand tot N2000-gebied	Personenauto's	Vrachtwagens
0-500 m	25	3
500-1.000 m	250	25
1.000-2.000 m	500	50
2.000 – 3.000m	1000	100
> 3.000 m	2.500	250

- Nee; ga naar checklist 3 Houtopstanden

Einde checklist gebieden. **Ga naar Checklist 3 Houtopstanden**

CHECKLIST 3: HOUTOPSTANDEN

Wanneer is sprake van een houtopstand?

Houtopstanden zijn op grond van de Wet natuurbescherming beschermd (zie definities, art. 1.1). Het gaat hierbij niet om individuele bomen maar houtopstanden van meer dan 10 are (1.000 m²) of 20 (laan)bomen in een rij. Ook is dunning, beplanting op erven en bepaalde populieren langs wegen uitgesloten van de meldingsplicht (Wnb, art. 4.1). Als een deel van een beschermde houtopstand wordt gekapt dient een melding te worden ingediend bij de provincie. Deze melding haakt niet aan bij de omgevingsvergunning. Er is dan ook geen verklaring van geen bedenkingen nodig voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

Gemeentelijke APV

Per gemeente kunnen er ook nog regels gelden ten aanzien van het kappen van bomen, meestal vastgelegd in de APV. Omdat deze per gemeente verschillen en omdat houtopstanden geen onderdeel is dat direct relevant is voor de omgevingsvergunningprocedure, is dit niet nader uitgewerkt in de checklist.

Vragen checklist houtopstanden

3.1 Is het voor de uitvoering van het project noodzakelijk dat bomen of struiken worden gekapt?

Toelichting: Het kan zijn dat bomen worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming maar waarvoor geen omgevingsvergunning voor kappen hoeft te worden aangevraagd.

- Ja; ga naar vraag 3.2. Zie ook vraag 1.2.4. soortenbescherming.
- Nee; einde checklists Handreiking Wet natuurbescherming.

3.2 Staan de te kappen bomen of struiken binnen de bebouwde kom (ingevolge de Wet natuurbescherming)?

- Ja; toets aan de hand van de plaatselijke verordening of een omgevingsvergunning voor kappen benodigd is.
- Nee; ga naar vraag 3.3

3.3 Maken de te kappen bomen of struiken onderdeel uit van een rij van meer dan 20 bomen of een beplanting van meer dan 10 are (1.000 m²)?

Toelichting: Het gaat er niet om of meer dan 20 bomen of een beplanting van meer dan 10 are worden gekapt maar of de te kappen bomen of struiken onderdeel uitmaken van een rij van 20 bomen of een beplanting van meer dan 10 are.

- Ja; adviseer de initiatiefnemer om contact op te nemen met ODBN om te beoordelen of een melding op grond van de Wet natuurbescherming dient te worden ingediend. U kunt wijzen op het loket van provincie voor meer informatie:
https://www.brabant.nl/Applicaties/Producten/Wet_natuurbescherming_kapmelding_of_verzoek_ontheffing_houtopstanden_16419.aspx ;
- Nee; er zijn geen verplichtingen op grond van het hoofdstuk houtopstanden uit de Wet natuurbescherming.

Einde checklist Houtopstanden

BIJLAGE 1: INDIENINGSVEREISTEN MET BETREKKING TOT DE GEBIEDS- EN SOORTENBESCHERMING (REGELING OMGEVINGSRECHT)

Kijk voor de meest actuele versie altijd op www.wetten.overheid.nl

MOR, artikel 8.1. Natura 2000-activiteiten

1. In of bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, onderdeel a, van het besluit, vermeldt de aanvrager voor welk Natura 2000-gebied de activiteit gevolgen kan hebben. Als de activiteit gevolgen kan hebben voor meer dan één gebied, worden alle gebieden vermeld. Daarbij vermeldt de aanvrager wat de precieze afstand van de activiteit tot het gebied is en voegt deze op kaartbeeld de locatie van de activiteit in relatie tot de betreffende gebieden bij.

2. In of bij de aanvraag om een vergunning als bedoeld in het eerste lid vermeldt de aanvrager naast de omschrijving van de aard en de omvang van de activiteit tevens de periodes waarbinnen de activiteit plaatsvindt.

3. Ingeval de activiteit een andere handeling is als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel b, van de Wet natuurbescherming is, dient de aanvrager bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid, naast de gegevens, bedoeld in artikel 1.3 van deze regeling, een verslag van een onderzoek en de uitkomsten daarvan naar de mogelijkheid dat de andere handeling, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de desbetreffende Natura 2000-gebieden, de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

4. Ingeval de activiteit een project is als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, van de Wet natuurbescherming, dient de aanvrager bij een aanvraag als bedoeld in het eerste lid, naast de gegevens, bedoeld in artikel 1.3 van deze regeling, een passende beoordeling als bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van die wet in. De passende beoordeling bevat in elk geval de volgende gegevens:

- a. een gebiedsbeschrijving met inbegrip van de instandhoudingsdoelstellingen voor de desbetreffende gebieden, bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming;
- b. voor welke specifieke instandhoudingsdoelstellingen het project een mogelijk negatief of positief gevolg heeft en voor welke specifieke instandhoudingsdoelstellingen het project geen gevolg heeft;
- c. een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving van de gevolgen per individuele instandhoudingsdoelstelling;
- d. een beschrijving van de concrete maatregelen die genomen kunnen worden om de negatieve gevolgen te verzachten of te voorkomen (mitigerende maatregelen);
- e. of, en zo ja in welke mate de gevolgen van het project op de instandhoudingsdoelstellingen de gevolgen van andere projecten of plannen op diezelfde instandhoudingsdoelstellingen versterken.

5. Ingeval de activiteit een project is als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, van de Wet natuurbescherming waarop artikel 2.8, vierde lid, van die wet van toepassing is, dient de aanvrager bij de aanvraag tevens de uitkomsten van de 'adc-toets' in. Deze adc-toets bevat in elk geval de volgende gegevens:

- a. een omschrijving van alternatieve oplossingen voor hetgeen beoogd wordt met het project, waarbij voldoende aannemelijk wordt gemaakt waarom het toch beter is dat de door de aanvrager voorgestelde uitvoering wordt gekozen;
- b. een omschrijving van een dwingende reden van groot openbaar belang als bedoeld in artikel 2.8, vierde lid, onderdeel b, van de Wet natuurbescherming die met het project wordt gediend;

c. een omschrijving van de compenserende maatregelen als bedoeld in artikel 2.8, vierde lid, onderdeel c, van de Wet natuurbescherming.

6. Voor zover een aanvraag betrekking heeft op het veroorzaken van stikstofdepositie op een voor stikstof gevoelig habitat of habitat van voor stikstof gevoelige soorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt in een Natura 2000-gebied dat in het programma aanpak stikstof, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming is opgenomen:

a. verstrekt de aanvrager in of bij de aanvraag een afschrift van een berekening van de stikstofdepositie die het project of de handeling op een Natura 2000-gebied veroorzaakt met gebruikmaking van AERIUS Calculator als bedoeld in artikel 2.1 van de Regeling natuurbescherming en de gegevens waarop die berekening is gebaseerd;

b. bestaat het onderzoek, bedoeld in het derde lid, dan wel de passende beoordeling, bedoeld in het vierde lid, slechts uit een verwijzing naar dat programma aanpak stikstof.

MOR, artikel 8.2. Flora- en fauna-activiteiten

1. In of bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, onderdeel b, van het besluit, vermeldt de aanvrager:

a. een beschrijving van de handelingen die uitgevoerd zullen worden;

b. het doel en belang van de handelingen die zullen plaatsvinden;

c. voor welke beschermde soorten een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, zowel met de Nederlandse naam als de wetenschappelijke naam van de beschermde soorten;

c. voor welke handelingen, bedoeld in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wet natuurbescherming de vergunning wordt aangevraagd.

2. In of bij de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, dient de aanvrager een activiteitenplan in, dat bestaat uit de volgende onderdelen en gegevens:

a. een beschrijving van het gebied waarin de locatie van de handelingen is gelegen;

b. een beschrijving van de staat van instandhouding en de verspreiding op en nabij het gebied van vogels als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, dieren en planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van die wet en dieren en planten van soorten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, van die wet;

c. in voorkomend geval een beschrijving van de functies van in dat gebied voorkomende nesten of rustplaatsen voor vogels als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van die wet of vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, van die wet en hoe essentieel deze zijn voor de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten;

d. een beschrijving van de manier waarop de aanvrager de handelingen wil uitvoeren;

e. de periode waarin de handelingen uitgevoerd zullen worden;

f. de planning van de handelingen en de onderbouwing daarvan;

g. een beschrijving van alternatieven met een gemotiveerde toelichting waarom een eventuele andere mogelijke bevredigende oplossing niet is gekozen;

h. een beschrijving van de effecten van de voorgenomen handelingen op de staat van instandhouding van de onder b genoemde soorten, voor dieren mede aan de hand van de onder c genoemde aanwezige essentiële functies voor die beschermde soorten.

i. een verantwoording van het onderzoek dat naar de effecten van de voorgenomen handelingen is gedaan;

j. een verantwoording van het onderzoek dat naar de verspreiding van de beschermde soorten is gedaan;

k. een beschrijving van de eventuele maatregelen om schade aan de beschermde soort te voorkomen (mitigerende maatregelen);

l. een beschrijving van de eventuele maatregelen om onvermijdelijke schade aan de beschermde soort te herstellen (compenserende maatregelen);

m. een ingetekende topografische kaart met de locatie van de handelingen, de verspreiding van de beschermde soorten en de locatie van de mitigerende of compenserende maatregelen;

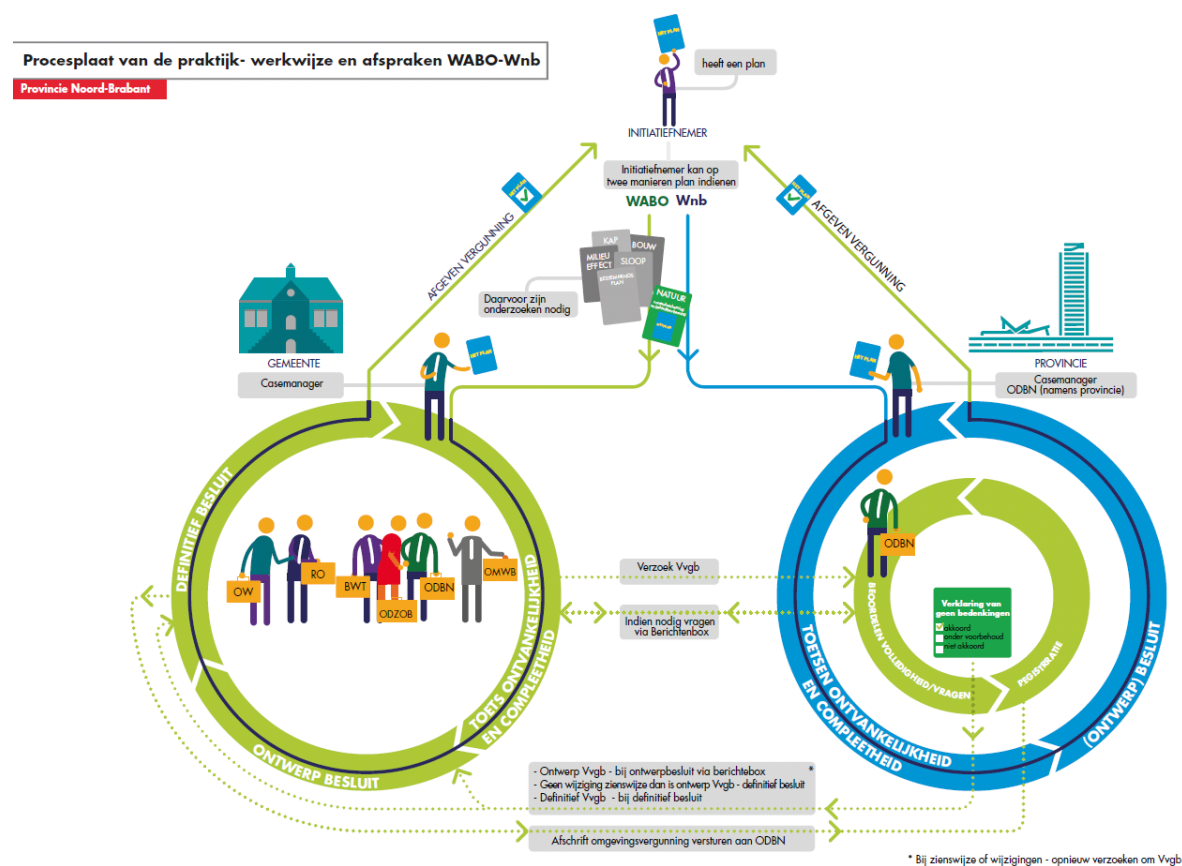
n. al naar gelang de handeling gevolgen heeft voor vogels, voor dieren of planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming of voor dieren of planten van soorten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van die wet, een onderbouwing vanwege welk belang de handeling nodig is, genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onderdeel b, onderscheidenlijk artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, onderscheidenlijk artikel 3.10, tweede lid, al dan niet in samenhang met artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, van die wet.

BIJLAGE 2. PROCESPLAAT

Onderstaande procesplaat geeft de twee keuzes aan die initiatiefnemer heeft in het geval dat er voor zijn activiteit voor beschermde soorten of Natura 2000-gebieden verboden overtreden worden en ontheffing/danwel vergunningplicht geldt.

Via de **groene linkerkant** van het schema verloopt dit als onderdeel van de omgevingsvergunning die bij gemeente wordt aangevraagd. Na beoordeling van gemeente op ontvankelijkheid en compleetheit (MOR, art. 8.1 en art. 8.2) wordt er een vvgb aangevraagd bij Provincie. Provincie (uitvoering door ODBN) toetst de aanvraag inhoudelijk en stelt een verzoek om aanvulling danwel vvgb op, mogelijk met mitigerende maatregelen als randvoorwaarden of andere voorschriften (deze zijn opgenomen in de verklaring). De vvgb met eventuele voorschriften worden in het ontwerp- en definitieve besluit opgenomen.

Via de **blauwe rechterkant** van het schema is hiervoor een afzonderlijke ontheffing/vergunning aangevraagd, rechtstreeks bij provincie. Provincie (uitvoering ODBN) toetst de aanvraag op ontvankelijkheid/compleetheit en inhoud en neemt een besluit op de aanvraag.

BIJLAGE 3. PROVINCIALE BROCHURE GEBIEDGERICHTE AANPAK NATUUR

Gebiedsgerichte aanpak natuur in Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

De meeste inheemse plant- en diersoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor het verrichten van handelingen of activiteiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor plant- en diersoorten is in de regel een ontheffing noodzakelijk. Om te voorkomen dat voor elke handeling of activiteit opnieuw ontheffing moet worden gevraagd, is het ook mogelijk om een gebiedsontheffing aan te vragen met een looptijd van 5 of 10 jaar. Deze gebiedsgerichte aanpak natuur (GAN) betekent dat met proactieve soortbescherming de populaties van de beschermde soorten binnen het plangebied een impuls krijgen waarmee een duurzame instandhouding wordt gestimuleerd en waardoor eventuele bedreigende ontwikkelingen geen negatief effect hebben op de populatie(s).

Gebiedsontheffing voor beschermde soorten

Met een gebiedsontheffing gaan (stedelijke) ontwikkelingen en de bescherming van beschermde diersoorten hand in hand. Tilburg is de eerste gemeente in Nederland met zo'n gebiedsontheffing. Een mooi voorbeeld.

Mario Jacobs, wethouder Groen, Natuur en Landschap van de gemeente Tilburg: "De gebiedsgerichte aanpak beschermt in het wild levende dieren, versnelt procedures en biedt flexibiliteit bij de uitvoering van tal van ruimtelijke ontwikkelingen. De natuurinclusieve aanpak geeft zo invulling aan een duurzame economie die samengaat met bescherming van soorten. Een win-winsituatie die echter alleen een kans van slagen heeft als naast overheden ook andere betrokken organisaties zich hieraan committeren."

Waarom een Gebiedsgerichte aanpak natuur?

De gebiedsgerichte aanpak is het antwoord voor initiatiefnemers

Het inzetten van een gebiedsgerichte aanpak natuur betekent éénmaal onderzoek en éénmaal een ontheffingsprocedure. Dit bespaart initiatiefnemers tijd en geld omdat niet meer voor elke activiteit of handeling onderzoek en een procedure nodig is. Bovendien geeft het gedurende de looptijd van de gebiedsontheffing zekerheid aan initiatiefnemers dat projecten kunnen worden uitgevoerd.

Actieve soortbescherming

Het uitvoeren van extra maatregelen om populaties van soorten te beschermen en stimuleren wordt actieve soortbescherming genoemd. Deze actieve soortbescherming vormt de kern van de gebiedsgerichte aanpak natuur en zorgt voor duurzaam behoud van populaties. De maatregelen worden opgenomen in het soortenmanagementplan.

Borging soortbescherming

De gebiedsgerichte aanpak natuur is gebaseerd op gedegen onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ecologische functies. Ook dit wordt vastgelegd in het soortenmanagementplan (verder: SMP).

Door op gebiedsniveau inzicht te krijgen in de verblijfplaatsen van beschermde soorten, en de functies die het gebied heeft voor deze soorten, is het mogelijk effectiever te beschermen en op de juiste manier en plaats voor een impuls te zorgen.

Tijdens de looptijd wordt ook de ontwikkeling van de populaties gemonitord. Zo nodig kan worden bijgestuurd.

En het werken met een gedragscode?

Het werken met een gedragscode lijkt misschien hetzelfde, maar biedt niet de borging van soortenbescherming zoals de gebiedsgerichte aanpak natuur. In een gedragscode staan gedragsregels die beschrijven op welke manier schade en verstoring aan beschermde natuur zo veel mogelijk voorkomen kan worden. Bij een

gedragscode staat de ingreep centraal en niet de soort zoals bij de gebiedsgerichte aanpak die uitvoering geeft aan een SMP.

Hoe werkt de Gebiedsgerichte aanpak natuur?

Bij de gebiedsgerichte aanpak natuur ligt de focus op het vinden van verblijfplaatsen en andere ecologische functionaliteiten in een relatief groot gebied. Met die kennis kan een SMP uitgewerkt worden met kansen, bedreigingen en maatregelen om de populaties binnen het gebied een duurzame plek te geven en te stimuleren. Dit in combinatie met de ontwikkelingen die binnen het gebied plaatsvinden.

De natuur inclusieve manier van werken, waar de GAN voor staat, heeft alleen kans van slagen wanneer naast overheden ook andere organisaties zich committeren aan deze aanpak. De provincie wil hierin samenwerken met verschillende organisaties waarbij uitgangspunten en 'best practice' met elkaar worden gedeeld.

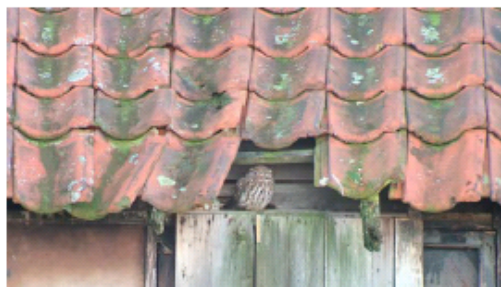
Is het zinvol om de gebiedsgerichte aanpak voor alle beschermde soorten toe te passen?

Neel Het is vooral zinvol om de gebiedsgerichte aanpak natuur toe te passen voor beschermde en relatief veel voorkomende soorten in het plangebied (waarvoor anders relatief vaak een losse ontheffing nodig zou zijn en een natuurinclusieve aanpak aantoonbaar meerwaarde heeft).

Wat moet je doen om de gebiedsgerichte aanpak natuur toe te passen?

De GAN is op te delen in een aantal stappen:

1. Bepaal het plangebied voor de gebiedsgerichte aanpak en analyseer wat er mogelijk aan beschermde soorten en ecologische functies voorkomt;
2. Kies de soorten waarvoor een soortenmanagementplan moet worden opgesteld ter onderbouwing van de gebiedsontheffing-aanvraag;

Steenuil; de soort en zijn leefgebied zijn strik beschermd (foto: Maarten Kaales)

De huismus is ook een algemeen voorkomende en beschermde soort die haar leefgebied voornamelijk in het stedelijk gebied heeft (foto: Maarten Kaales).

3. Onderzoek het voorkomen van deze soorten en functies in het plangebied;
4. Beschrijf en onderbouw de kansen en bedreigingen voor het voorkomen van deze soorten en functies;
5. Stel een uitvoeringsplan op waarin de maatregelen voor de kansen en tegen de bedreigingen staan beschreven;
6. Vraag een gebiedsontheffing aan voor de geselecteerde soorten met het soortenmanagementplan en het uitvoeringsplan als onderbouwing;
7. Werken volgens de gebiedsontheffing door toezicht te houden op de gestelde voorwaarden en volg de effecten van ingrepen en uitgevoerde maatregelen.

Meer weten over de inhoud van deze stappen? Dan verwijzen we je graag naar de "Handreiking gebiedsgerichte aanpak natuur". Deze is op te vragen bij de provincie Noord-Brabant via infoWnb@brabant.nl

Gierzwaluw; een algemene en beschermde soort waarvan de in het stedelijk gebied voorkomende verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn (foto: Martin Manders)

Met een gebiedsontheffing als resultaat weten alle partijen (overheid, woningbouwverenigingen, bouwbedrijven en particulieren) waar ze aan toe zijn; zowel in tijd als in geld.

- De aanpak voorkomt het aanvragen van meerdere losse ontheffingen;
- Gemeenten kunnen de gegevens gebruiken voor bestemmingsplannen, projecten, beleid en voor de volledigheidstoets bij Wabo-vergunningen;
- Aanvragers van een gebiedsontheffing dienen flink te investeren in onderzoek aan de voorkant, maar verdienen dit ruimschoots terug bij de uitvoering.

Met een gebiedsontheffing als resultaat

Daarnaast is de soortenbescherming beter geborgd bij ruimtelijke projecten en treedt er bij alle partijen lastenverlichting op.

De gebiedsgerichte aanpak natuur geeft invulling aan een duurzame economie die samengaat met bescherming van soorten. Met de gebiedsgerichte aanpak natuur ontwikkel en stimuleer je soorten waar mogelijk, op basis van ecologische context.

Colofon

©ODBN

Deze handreiking is een uitgave van de ODBN (Omgevingsdienst Brabant-Noord). Niets uit de handreiking mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of welke andere wijze dan ook zonder schriftelijke toestemming.

Fotografie
Trineke Bakker

Eindversie
Mei 2018

Disclaimer Handreiking

Met behulp van deze handreiking kan in een eerste toetsing eenvoudig worden bepaald of een omgevingsvergunningaanvraag mogelijke effecten heeft op beschermde soorten en natuurgebieden. Hoewel aan het opstellen van deze handreiking veel inhoudelijke en procedurele zorg is besteed, kunnen de uitkomsten van de eerste toetsing geen absolute zekerheid bieden aan de vergunningverlener en/of initiatiefnemer. Het is dan ook geen juridisch toetsingskader en er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

De ODBN kan niet aansprakelijk gesteld worden voor enigerlei directe of indirecte schade, volgend uit het gebruik van deze handreiking. Het is mogelijk dat voor het project op grond van andere wet- en regelgeving nog vergunningen of meldingen noodzakelijk zijn.